Ustalanie uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego
Podstawa prawna
• Ustawa z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 850).
• Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2015, poz. 2229).
Kto jest uprawniony do świadczeń z funduszu alimentacyjnego?
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego prawomocnego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli jego egzekucja okazała się bezskuteczna.
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:
1. do ukończenia 18 roku życia, albo;
2. do ukończenia 25 roku życia w przypadku, gdy osoba uprawniona uczy się w szkole lub w szkole wyższej;
3. bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeśli osoba uprawniona:
1. przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (tj. w domu pomocy społecznej, placówce opiekuńczo - wychowawczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, zakładzie opiekuńczo - leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno - opiekuńczym, a także szkole wojskowej lub innej szkole zapewniającej nieodpłatne pełne utrzymanie, albo;
2. przebywa w pieczy zastępczej;
3. zawarła związek małżeński.
O świadczenia alimentacyjne mogą ubiegać się nie tylko rodzice samotnie wychowujący dzieci, ale również ci, którzy zawarli związek małżeński lub żyją w konkubinacie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **725,00 zł** a ich wysokość nie może przekroczyć wysokości ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż **500,00 zł** na osobę uprawnioną.
Wniosek o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy są przyjmowane od 1 sierpnia.
Zmiana w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.
Jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku:
Druki wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego można pobierać **w pokoju nr 6 Urzędu Gminy Komarówka Podlaska**
Do wniosku należy dołączyć odpowiednio:
1) zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), każdego członka rodziny;
2) zaświadczenie o deklarowanych dochodach osiąganych przez osoby podlegające przepisom o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, zawierające informacje o:
a) wysokości dochodu,
b) wysokości należnych składek na ubezpieczenia społeczne,
c) wysokości należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne,
d) wysokości i formie opłacanego podatku dochodowego,
e) wysokości dochodu po odliczeniu należnych składek i podatku;
3) zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia:
a) zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenie ubezpieczyciela bezskuteczności egzekucji,
b) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpis postanowienia sądu o zabezpieczeniu powództwa o alimenty, odpis protokołu zawierającego treść ugody sądowej lub ugody zawartej przed mediatorem,
c) orzeczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dla osoby uprawnionej,
d) zaświadczenie albo oświadczenie o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły lub szkoły wyższej,
e) informacje właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego na gruncie albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z:
- brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub
- brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą,
f) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącego przedmiotem wniosku.
4a. W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość;
5. W przypadku złożenia wniosku bez zaświadczenia, o którym mowa w ust. 4 pkt 3 lit. a, organ właściwy wierzyciela występuje do organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne z wezwaniem o przesłanie zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji;
6. Organ prowadzący postępowanie egzekucyjne jest zobowiązany do przesłania zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji w terminie 14 dni od daty otrzymania wezwania.
7. Osoba składająca wniosek o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego składa oświadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3 oraz ust. 4 pkt 1 i 3 lit. a oraz d, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta następuje przeczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.
8. Urzędy administracji publicznej do realizacji zadań w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego używają oprogramowania, które jest zgodne z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw rodziny w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, i z jego zastosowaniem sporządzają sprawozdawczość, którą przekazują wojewodzie.
8a. Minister właściwy do spraw rodziny jest obowiązany utworzyć rejestr centralny obejmujący następujące informacje gromadzone na podstawie przepisów ustawy przez organy właściwe wierzyciela i organy właściwe dłużnika podczas realizacji zadań wynikających z ustawy:
1) dane dotyczące osób uprawnionych i członków ich rodzin:
a) imię i nazwisko,
b) datę urodzenia,
c) adres miejsca zamieszkania lub pobytu,
d) miejsce zamieszkania lub pobytu,
e) numer PESEL,
f) numer dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób, które nie posiadają numeru PESEL,
g) stan cywilny,
h) obywatelstwo,
i) stopień pokrewieństwa z członkami rodziny,
j) rodzaj szkoły, do której uczęszcza osoba uprawniona,
k) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
l) liczbę, rodzaj i wysokość wypłaconych świadczeń,
m) płeć,
n) dochody,
o) wysokość zasądzonych alimentów,
p) poziom egzekucji zasądzonych alimentów,
q) organ, do którego złożono wniosek, oraz datę złożenia wniosku,
r) organ, który przyznał świadczenie, datę wydania decyzji przyznającej świadczenie oraz numer tej decyzji,
s) okres, na który świadczenie zostało przyznane;
2) dane dotyczące dłużników alimentacyjnych i podejmowanych wobec nich działań:
a) imię i nazwisko,
b) datę urodzenia,
c) adres zamieszkania lub pobytu,
d) miejsce zamieszkania lub pobytu,
e) numer ewidencyjny PESEL,
f) numer dokumentu potwierdzającego tożsamość w przypadku osób, które nie posiadają numeru PESEL,
g) stan cywilny i płeć,
h) obywatelstwo,
i) stopień pokrewieństwa z członkami rodziny,
j) stan zdrowia,
k) wykształcenie,
l) zawód,
m) zatrudnienie,
n) osobę lub osoby, na które zasądzone są alimenty (imię, nazwisko, PESEL) oraz wysokości zasądzonych alimentów,
o) poziom i rodzaj zobowiązań dłużnika z tytułu niewyegzekwowanych świadczeń alimentacyjnych,
p) stan majątkowy dłużnika,
r) postanowienia prawa jazdy przez dłużnika,
s) rodzaj podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych.
8b. Informacje zawarte w rejestrze centralnym, o którym mowa w ust. 8a, mogą być przetwarzane przez ministra właściwego do spraw rodziny w celu umożliwienia organom właściwym dłużnika i organom właściwym wierzyciela weryfikacji prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz przez podmioty wymienione w ust. 8c w celu, w którym informacje te zostały im udostępnione, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 i 2281). Organy właściwe wierzyciela oraz organy właściwe dłużnika przekazują dane do rejestru centralnego, wykorzystując oprogramowanie, o którym mowa w ust. 8.
8c. Informacje zawarte w rejestrze centralnym, o którym mowa w ust. 8a, udostępnia się, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych, następującym podmiotom:
1) organowi właściwemu, o którym mowa w art. 8 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, i marszałkowi województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia rodzinne, osób pobierających świadczenia rodzinne oraz członków ich rodzin;
2) organowi właściwemu dłużnika i organowi właściwemu wierzyciela – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego, osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego i członków ich rodzin oraz danych dotyczących dłużników alimentacyjnych;
3) jednostkom organizacyjnym pomocy społecznej prowadzonym przez jednostki samorządu terytorialnego – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej, osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej oraz członków ich rodzin;
4) powiatowym i wojewódzkim zespołom do spraw orzekania o niepełnosprawności - w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności i osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności;
5) [1] organowi właściwemu, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. poz. 195), i marszałkowi województwa – w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenie wychowawcze, osób pobierających świadczenie wychowawcze oraz członków ich rodzin.
8d. Minister właściwy do spraw rodziny jest obowiązany utworzyć rejestr centralny, o którym mowa w ust. 8a, przez okres 10 lat od dnia zaprzestania udzielania świadczeń, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia stała się ostateczna, lub od dnia przestawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia bez rozpatrzenia.
8e. Podmioty wymienione w ust. 8c przechowują informacje, o których mowa w ust. 8a, przez okres 10 lat od dnia ich udostępnienia z rejestru centralnego, o którym mowa w ust. 8a, z wyjątkiem informacji dotyczących osób, którym świadczenie nie zostało przyznane albo którym wydane zostało orzeczenie o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych lub o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności, które przechowuje się przez okres 1 roku od dnia, w którym decyzja w sprawie świadczenia albo wydania orzeczenia stała się ostateczna, lub od dnia przestawienia wniosku o ustalenie prawa do świadczenia albo o wydanie orzeczenia bez rozpatrzenia.
8f. Informacje, o których mowa w ust. 8a, usuwa się niezwłocznie po upływie okresów przechowywania, o których mowa w ust. 8d i 8e.
9. Minister właściwy do spraw rodziny określi, w drodze rozporządzenia:
1) sposób i tryb postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i wstrzymywania jego wypłaty,
2) sposób ustalania dochodu uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
3) wzory:
a) wniosku o ustalenie prawa do świadczenia,
b) oświadczeń o dochodach rodziny, w tym oświadczeń osób rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, oraz zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w art. 15 ust. 4 pkt 3,
c) zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji zawierającego informacje o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych świadczeń alimentacyjnych
- kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dokumentacji niezbędnej do sprawnej realizacji, również drogą elektroniczną, zadań w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
10. Minister właściwy do spraw rodziny w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:
1) opis systemów teleinformatycznych stosowanych w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie świadczeń, zawierający strukturę systemu, wymaganą minimalną funkcjonalność systemu oraz zakres komunikacji między elementami struktury systemu, w tym zestawienie struktur dokumentów elektronicznych, formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114),
2) wymagania standaryzujące w zakresie bezpieczeństwa, wydajności i rozwoju systemu,
3) sposób postępowania w zakresie stwierdzania zgodności oprogramowania z opisem systemu - mając na uwadze potrzebę zapewnienia spójności systemów teleinformatycznych stosowanych w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w odniesieniu do jednorodzinnej zakresu i rodzaju danych, które umożliwi ich wzajemne w zbiór centralny, a także zachowanie zgodności z minimalnymi wymogami i sposobem stwierdzania zgodności oprogramowania, określonymi na podstawie ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Systemy teleinformatyczne nie mają zastosowania do działalności naczelnika urzędu skarbowego wynikającej z przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23).
11. Minister właściwy do spraw rodziny jest obowiązany do utworzenia i prowadzenia systemu teleinformatycznego umożliwiającego ubieganie się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego drogą elektroniczną oraz zapewnienia funkcjonowania tego systemu. Identyfikacja użytkowników w systemie teleinformatycznym następuje przy użyciu mechanizmów określonych w art. 3b.
Art. 15a. [Obowiązek samodzielnego uzyskania informacji od innych organów]
1. [2] Organ właściwy wierzyciela prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o których mowa w przepisach o ewidencji ludności, drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub w drodze pisemnej, odpowiednio:
1) informacji o dochodzie podlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, każdego członka rodziny, udzielanych przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierających dane o wysokości:
a) dochodu,
b) składek na ubezpieczenia społeczne odliczonych od dochodu,
c) należnego podatku;
2) [3] danych, o których mowa w art. 15 ust. 8a pkt 1 lit. a, h, o, q, h oraz m;
3) informacji o wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne, w tym informacji o wysokości składek od poszczególnych płatników i okresach opłacania przez nich tych składek;
4) zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych;
5) informacji o legitymowaniu się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), obejmującej następujące dane:
a) datę wydanego orzeczenia,
b) datę powstania stopnia niepełnosprawności,
c) datę zmienia wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
d) okres, na który zostało wydane orzeczenie.
2. W przypadku gdy w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności znajduje się więcej niż jedno orzeczenie wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, dotyczące tej samej osoby, informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 5, jest przekazywana wyłącznie na podstawie orzeczeń, które potwierdzają prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
3. W przypadku braku w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 5, organ właściwy wierzyciela prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego wzywa osobę uprawnioną lub jej przedstawiciela ustawowego do dołączenia orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności.
4. [4] W przypadku awarii systemów teleinformatycznych służących do wymiany informacji drogą elektroniczną, o której mowa w ust. 1, organ właściwy wierzyciela prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego uzyskuje informacje, o których mowa w ust. 1, w drodze pisemnej wymiany informacji. Organy podatkowe, organy emerytalno-rentowe oraz podmioty prowadzące rejestry publiczne przekazują te informacje niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania organu właściwego wierzyciela prowadzącego postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
5. W przypadku braku możliwości samodzielnego uzyskania przez organ właściwy wierzyciela informacji lub zaświadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4, z przyczyn niezależnych po stronie tego organu, organ właściwy wierzyciela, prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wzywa osobę uprawnioną albo jej przedstawiciela do dołączenia tych informacji lub zaświadczeń.
Gdzie składamy wnioski?
Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z wymaganymi dokumentami można składać **od 01.08.2016 roku w pokoju nr 6 w Urzędzie Gminy Komarówka Podlaska**
Pełną informację na temat zasad przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego można uzyskać pod ur tel. 35 35 004.
Termin załatwienia sprawy:
30 dni od daty złożenia kompletnego wniosku.
W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik nastąpi do 31 października.
W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenie z funduszu alimentacyjnego złoży wniosek na nowy okres świadczeniowy wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik nastąpi do 30 listopada.
Wzory dokumentów do pobrania:
1. Wniosek o ustalenie prawa do funduszu alimentacyjnego [pobierz]
2. Oświadczenie członka rodziny o dochodach [pobierz]
3. Oświadczenie członka rodziny rozliczającego się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku [pobierz]
4. Oświadczenie o wielkości gospodarstwa [pobierz]
5. Oświadczenie o bezskuteczności egzekucji [pobierz]
6. Zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji [pobierz]
7. Zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły lub szkoły wyższej [pobierz]